✓بخش اول: اهداف کلی و جزئی درس هشتم (صفحات ۱۱۶ تا ۱۲۷)

◆ اهداف کلی:

۱. آشنایی با مفهوم زندگی ابدی و آخرت به عنوان معنای اصلی زندگی دنیوی.
۲. درک اهمیت **خشوع** (فروتنی و تسلیم در برابر خدا) در زندگی مؤمن.
۳. تقویت ایمان به حضور همیشگی خدا و محافظت او از بندگان مؤمن.
٤. شناخت نقش **نماز** به عنوان وسیله‌ای برای یاد خدا، آرامش قلب و ارتباط با خدا.
٥. آشنایی با احکام و آداب **سجده** به عنوان اوج خضوع در برابر خدا.

◆ اهداف جزئی:

۱. دانش‌آموز بتواند تفاوت نگاه افراد معتقد به آخرت و افراد بی‌اعتقاد به آن را بیان کند.
۲. دانش‌آموز با مفهوم آیه «**لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ**» آشنا شود و ارتباط آن با محافظت الهی از بندگان را درک کند.
۳. دانش‌آموز مفهوم **خشوع** را از دیدگاه قرآن (آیه ۴۵ سوره بقره) تعریف کند.
٤. دانش‌آموز بتواند در مورد تأثیر ایمان به آخرت بر سبک زندگی خود صحبت کند.
٥. دانش‌آموز با شرایط صحیح **سجده** در نماز (نقاط هفت‌گانه تماس با زمین) آشنا شود.
٦. دانش‌آموز بتواند ارتباط بین سجده در نماز و خضوع در برابر خدا را توضیح دهد.
۷. دانش‌آموز داستان اصحاب کهف را در بخش خواب طولانی و محافظت الهی از آنان تحلیل کند.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۱- احساس شیرین خود را وقتی در مدرسه با جمع دوستان در امور نادرست، مخالفت می کنید را بنویسید.

۲- پدر بزرگ رزمنده و جانباز، چه خاطراتی از نشانه های کمک خدا به بندگانش در جبهه روایت می کند؟

درس هشتم

معنای زندگی

در راه مدرسه تا خانه به فکر اتفاق‌هایی بودم که در مدرسه افتاده بود. احساس می‌کردم خدا از دستم راضی است. شیرینی این رضایت را حس می‌کردم. در مدرسه وقتی همراه کار اشتباه دیگران نشدم، احساس کردم که خدا دلم را قوی کرده و این تجربهٔ قشنگی برایم بود.

جواب سؤال ۱

به خانه که رسیدم، دیدم پدربزرگ و مادربزرگم به خانه‌مان آمده‌اند؛ خیلی خوشحال شدم. پدربزرگم از رزمندگان دفاع مقدس است و چون این روزها ذهنم مشغول نشانه‌های کمک خدا به بندگانش شده، از او خواستم از خاطراتش بگوید.

پدربزرگم کمی سکوت کرد تا فکر کند. بعد نفس عمیقی کشید و گفت: «جبهه پر بود از نشانه‌های خدا. گاهی مشکلاتی در مسیر عملیات پیش می‌آمد، اما به کمک خدا به‌صورت عجیب‌وغریبی حل می‌شد. صدام ارتش قدرتمندی داشت و کشورهایی هم به او کمک می‌کردند. مثلاً آلمان به صدام بمب‌های شیمیایی می‌داد. بسیاری از رزمندگان و شهروندان سردشت[۱]، با همین بمب‌ها شهید شدند، عده‌ای هم تا آخر عمر نتوانستند راحت نفس بکشند. درحالی‌که تا این اندازه از صدام حمایت می‌شد، هیچ کشوری حاضر نبود حتی سیم خاردار به ایران بفروشد. با این وجود، رزمندگان ناامید نمی‌شدند. آنها در برابر خدا بندهٔ بی‌ادعا بودند و در برابر دشمن، با اتکا به خدا، محکم و استوار.»

۳- چرا رزمندگان ایران با وجود محاصره نظامی، ناامید نمی‌شدند؟

سپس سرفه‌ای کرد و ادامه داد:

ـ در برخی از عملیات‌ها شکست خوردیم و در برخی پیروز شدیم، اما خدا کمک کرد و هشت سال دفاع کردیم، حتی یک وجب از خاکمان را هم به دشمن ندادیم. اگر فقط به قدرت نظامی بود، ما باید همان سال اول شکست می‌خوردیم.

پدربزرگ چای سردشده‌اش را سر کشید و ادامه داد:

ـ در یکی از عملیات‌ها اسیر گرفته بودیم. او می‌گفت: «گاهی که رزمندگان شما به ما حمله می‌کردند، اتفاقاتی می‌افتاد که باورکردنی نبود؛ مثلاً بادهای تندی می‌وزید یا برخلاف

۵- اسیر دشمن چه اتفاق عجیبی در مورد رزمندگان ایرانی تعریف کرد؟

۴- در توصیف دفاع مقدس که گفته شد: «اگر فقط به قدرت نظامی بود، ما باید همان سال اول شکست می‌خوردیم.» این جمله چه مفهومی دارد؟

جواب: این جمله اشاره به نقش ایمان، اتکا به خدا و مقاومت معنوی رزمندگان دارد که فراتر از امکانات مادی و نظامی بود.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

پیش‌بینی‌هایمان باران شدید می‌بارید و نقشه‌های‌مان را به‌هم می‌ریخت. در این وقت‌ها ترس به دلمان می‌افتاد.»

۶- چگونه می‌توان بین خاطرات پدربزرگ از دفاع مقدس و داستان اصحاب کهف ارتباط معنایی پیدا کرد؟

سرفه‌های پدربزرگم شدیدتر شد. او جانباز شیمیایی است. نفسش صدای خِس‌خِس می‌دهد. سرفه که می‌کند، دستمالی جلوی دهانش می‌گیرد و گاهی خونی می‌شود. اولین بار نبود چنین صحنه‌ای می‌دیدم، اما باز هم مضطرب و نگران شدم.

پدربزرگ رفت که استراحت کند و من هم به سراغ قرآن رفتم. ترجمهٔ سورهٔ کهف را خواندم تا رسیدم به جایی که به همراه بشیر تماشا کرده بودم. ناگهان بشیر را مقابلم دیدم. ذوق کردم و سریع گفتم: «مرا ببر پیش اصحاب کهف.» بشیر لبخندی زد و همان‌موقع خودم را جلوی غار دیدم.

از روزنه‌ای به داخل نگاه کردم و به بشیر گفتم: «اینها که چشمشان باز است؛ انگار بیدارند.» بشیر گفت: «خیال می‌کنی بیدارند؛ اما به خوابی عمیق فرو رفته‌اند و تا مدت‌ها بیدار نمی‌شوند.»

۷- عبارت قرآنی «وَ نُقَلِّبُهُمْ ذاتَ الْيَمينِ وَ ذاتَ الشِّمال» در سوره کهف چه مفهومی دارد؟

وَ تَحسَبُهُم أيقاظاً وَ هُم رُقودٌ وَ نُقَلِّبُهُم ذاتَ اليَمينِ وَ ذاتَ الشِّمالِ...

و [اگر به آنها نگاه می‌کردی] می‌پنداشتی بیدارند، درحالی‌که در خواب فرو رفته بودند و ما آنها را به سمت راست و چپ می‌گرداندیم [تا بدنشان سالم بماند].[۱]

۸- این آیه به چه حالتی از اصحاب کهف در غار اشاره می کند؟ چه نتیجه ای می گیرید. (تدبیر و محافظت خداوند از آن ها)

سپس بشیر راهی را نشانم داد که به سوی سرزمین اقسوس می‌رفت و گفت: «آن سیاهی که می‌بینی، دقیانوس و لشکرش هستند. آنها کوه‌ها، دره‌ها، غارها و روستاها را می‌گردند تا تملیخا و دوستانش را پیدا کنند.»

ترسیدم؛ سریع به‌طرف تملیخا رفتم تا بیدارش کنم. بشیر خندید و گفت: «آنها صدایت را نمی‌شنوند. نترس! خدا کارش را خوب بلد است.» او از اصحاب کهف در دل دیگران چنان وحشتی قرار داده که اگر یک لشکر به آنها نزدیک شوند، از شدت ترس فرار می‌کنند[۲].

جواب سؤال ۹

به یاد بخشی از آیةالکرسی افتادم که مادرم یادم داده بود. «لا تَأخُذُهُ سِنَةٌ وَ لا نَومٌ؛ خدا را نه چُرت فرا می‌گیرد و نه خواب.»[۳]

اصحاب کهف خواب هستند، اما خدایشان بیدار است و از آنها محافظت می‌کند.

جواب سؤال ۶: هر دو داستان بر محور «حمایت غیبی خداوند در شرایط سخت» استوار است؛ در دفاع مقدس با معجزات طبیعی و در داستان اصحاب کهف با محافظت از به خواب رفتگان.

۹- چرا دشمنان اصحاب کهف (دقیانوس و سپاهش) نتوانستند وارد غار شوند؟

۱۰- آیه «لا تأخُذُهُ سِنَةٌ وَلا نَوْم» چگونه می‌تواند به انسان در مواجهه با مشکلات کمک کند؟ این آیه اطمینان می‌دهد که خداوند همیشه بیدار و مراقب است؛

بنابراین انسان می‌تواند در سختی‌ها با توکل به او آرامش پیدا کند. خدای اصحاب کهف بیدار است و از آن ها محافظت می کند.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

تلنگر

۱۱- چرا گاهی در دل حادثه ها، دلمان با یاد خدا، آرام نمی شود؟

گفتم: چرا در دل حادثه‌ها دلم با یاد خدا آرام نمی‌شود؟
گفت: شاید خیال می‌کنی که خدا هم مثل انسان، حواسش پرت می‌شود!
گفتم: راستش را بخواهی، همین طور است.
گفت: در آیهٔ ۲۵۵ سورهٔ بقره (آیةالکرسی) می‌خوانیم: «لا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لا نَومٌ؛ خدا را نه چُرت فرا می‌گیرد و نه خواب.»
گفتم: چه جالب! تا به‌حال چند بار آیةالکرسی را خوانده بودم، اما معنایش را نمی‌دانستم.

۱۲- جمله «شاید خیال می‌کنی که خدا هم مثل انسان، حواسش پرت می‌شود!» چه نگرش نادرستی را درباره خدا اصلاح می‌کند؟

جواب: این جمله نگرش انسانی کردن خدا (شبیه‌سازی خدا به انسان) را رد می‌کند و تأکید می‌کند که خداوند هرگز غافل یا فراموشکار نیست.

ایستگاه تفکر

با تدبر در «لا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لا نَومٌ» چه احساسی پیدا می‌کنید؟ احساس خود را در قالب جمله‌ای بنویسید. جملات خود را در کلاس برای دوستانتان بخوانید.

جواب: احساس آرامش و اطمینان، زیرا می‌دانم خداوند همیشه بیدار و مراقب من است و در هیچ لحظه‌ای از توجه به جهان و بندگانش غافل نمی‌شود.

دقیانوس و لشکریانش به پای کوه رسیدند. عده‌ای از کوه بالا آمدند و به دهانهٔ غار رسیدند، اما هرکسی به داخل نگاه می‌کرد، به خواست خدا وحشت وجودش را فرا می‌گرفت و فرار می‌کرد. بنابراین، دقیانوس و لشکریانش دست از پا درازتر برگشتند.

من ماندم و بشیر، که گفت: «این خواب ۳۰۹ سال طول می‌کشد. چشمانت را ببند تا برویم به ۳۰۹ سال بعد.»

۱۳- خواب اصحاب کهف چند سال طول کشید؟ ۳۰۹ سال

چشمانم را بستم و باز کردم. بشیر گفت: «دیگر از دقیانوس کافر و کاخش خبری نیست. اکنون حاکمی خداپرست بر اقسوس حکومت می‌کند. الان در همان زمان و همان مکانی هستیم که ابتدا آمدیم و من، تملیخا، دوست جوانم را معرفی کردم.»

انگار نه‌انگار که ۳۰۹ سال گذشته؛ ظاهر تملیخا و دوستانش هیچ فرقی نکرده بود. بیدار شدند و شروع کردند به حرف زدن. شنیدم یکی‌شان پرسید: «چقدر خوابیدیم؟» دوستش گفت: «یک روز یا کمتر از آن.» دیگری گفت: «معلوم نیست؛ خدا می‌داند.»[1] نفر سوم گفت: «حیف؛ دیشب از عبادت خدا غافل شدیم!»

۱۴- اصحاب کهف پس از بیداری از خواب طولانی، فکر کردند چه مدّت خوابیدند؟ ۱- یکی گفت: یک روز یا کم تر از آن. ۲- یکی گفت: معلوم نیست؛ خدا می داند.

۱۵- اولین نگرانی اصحاب کهف پس از بیداری از خواب چه بود ؟ حیف؛ دیشب از عبادت خدا غافل شدیم.

۱۶- اگر اصحاب کهف بعد از بیداری متوجه مدت خواب طولانی خود می‌شدند، به نظر شما چه احساسی نسبت به خدا پیدا می‌کردند؟

جواب سؤال ۱۶- شگفتی، شکرگزاری و اطمینان عمیق‌تر به قدرت و حفظ الهی، زیرا می‌دیدند خداوند در طول قرن‌ها از آنها محافظت کرده است.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

۱۷: دو نگرانی اصلی اصحاب کهف پس از بیدار شدن را بنویسید. ۱- حلال بودن غذایشان ۲- حفظ دینشان

تملیخا را دیدم که دستی به شکمش کشید و به دوستانش گفت: «خیلی گرسنه‌ایم.»

و بعد گفت: **۱۸ : چرا اصحاب کهف پس از بیداری، نگران بودند در صورت دستگیری، مجبور شوند دینشان را کنار بگذارند؟**

ـــ یکی باید به شهر برود، غذایی حلال تهیه کند و برگردد، اما باید مراقب باشد کسی او را شناسایی نکند. چون در این صورت، ما را به اقسوس برمی‌گردانند و شکنجه‌مان می‌کنند، یا مجبورمان می‌کنند دینمان را کنار بگذاریم و پایبند دین آنها شویم. اگر این‌چنین شود، عاقبت به‌خیر نمی‌شویم و تا ابد روی رستگاری را نخواهیم دید.[۱]

جواب سوال ۱۸

تملیخا بعد از گفتن این حرف‌ها تصمیم گرفت خودش به شهر برود. از غار بیرون آمد، دستی برای ما بلند کرد و به سوی شهر رفت. به بشیر گفتم: «هم به حلال بودن غذایشان حساس هستند و هم به اینکه دین‌شان را حفظ کنند.»

جواب سوال ۱۷

بشیر گفت: «مگر می‌شود بندگی خدا را کرد و به لقمهٔ حرام بی‌توجه بود؟»

پیامبر خدا ﷺ فرمود: عبادتی که همراه با خوردن حرام است، همچون ساختن خانه‌ای بر شن روان است.[۲]

۱۹ : خوردن حرام چه تأثیری بر عبادت دارد؟

۲۰ : پیامبر (ص) چه چیزی را همچون ساختن خانه ای بر شن روان تشبیه کرده است؟

ایستگاه تفکر

چه وجه تشابهی بین خوردن غذای حرام و ساختن خانه بر شن روان وجود دارد؟ **همان‌طور که خانه‌ای با مصالح نامناسب و سست، قابل سکونت ایمن نیست، روح انسان نیز با خوردن غذای حرام، بنیان اخلاق و معنوی‌اش سست می‌شود و نمی‌تواند بستر مناسبی برای زندگی پاک و عبادت باشد.**

به بشیر گفتم: «کلمهٔ ابد که تملیخا به دوستش گفت، ذهن مرا به خود مشغول کرد.»

بشیر سر تکان داد و گفت: «ابدیت، یعنی یک زندگی بی‌انتها. اگر بنا باشد همه‌چیز در این دنیا تمام شود و ابدیتی وجود نداشته باشد، زندگی بی‌معنا می‌شود.

۲۱: ابدیت چیست؟ در چه صورتی زندگی بدون ابدیت بی معنا می شود؟

أَفَحَسِبتُم أَنَّما خَلَقناكُم عَبَثاً وَأَنَّكُم إِلَينا لا تُرجَعونَ.

آیا گمان کرده‌اید شما را بیهوده آفریده‌ایم و به سوی ما باز نمی‌گردید؟[۳]

سؤال: آیه ای از قرآن را بنویسید که نشان دهنده ابدی بودن زندگی (هدفدار بودن) می باشد.

سؤال: موضوع این آیه چیست؟ جواب: ابدی بودن زندگی (هدفدار بودن زندگی)

۱ـ سوره کهف، آیهٔ ۱۵.
۲ـ عدة الداعی و نجاح الساعی، ص ۱۵۳.
۳ـ سوره مؤمنون، آیهٔ ۱۱۵.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

۲۲- با توجّه به ابدی بودن زندگی ، وظیفه ما در برابر فرمان خدا چیست؟

ما باید به این فکر کنیم که روزی از این دنیا خواهیم رفت و در آخرت در پیشگاه خدا خواهیم ایستاد. اگر اعمالمان خوب باشد، تا ابد غرق نعمت می‌شویم وگرنه، عذاب می‌بینیم. تو فکر می‌کنی با چنین باوری، در برابر فرمان خدا باید چه‌کار کنیم؟»

کمی فکر کردم و گفتم: «فرمان خدا را بپذیریم و انجامش دهیم.»

بشیر گفت: «آفرین؛ به این می‌گویند خشوع، یعنی قلبت در برابر خدا و فرمانش تسلیم باشد.

اصحاب کهف هم خاشع بودند

۲۳- خشوع چیست و چگونه در رفتار اصحاب کهف دیده می‌شود؟

وَ اسْتَعينوا بِالصَّبرِ وَ الصَّلاةِ وَ إِنَّها لَكَبيرَةٌ إِلّا عَلى الخاشِعينَ* الَّذينَ يَظُنّونَ أَنَّهُم مُلاقوا رَبِّهِم وَ أَنَّهُم إِلَيهِ راجِعون.

و [در زندگی] از صبر و نماز، کمک بگیرید و [شک نکنید] که آن [نماز] واقعاً کار بزرگ و سختی است، به‌جز برای انسان‌های خاشع؛ کسانی که می‌دانند [بعد از مُردن] حتماً با [پاداشِ خدای] صاحب‌اختیارشان، روبه‌رو می‌شوند و حتماً به سوی او برمی‌گردند.[۱]

۲۴- آیه « وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ...» چه پیامی برای زندگی امروز ما دارد؟

۲۵- با توجه به این آیه، چرا ویژگی افراد خاشع و فروتن ، اقامه نماز به عنوان کاری آسان ، ذکر شده است؟

ایستگاه تفکر

رفتار کسانی را که به ابدیت ایمان دارند با کسانی که به این ایمان نرسیده‌اند، با یکدیگر مقایسه کنید.

کسانی که به ابدیت ایمان دارند	کسانی که به این ایمان نرسیده‌اند
۱ــ به فکر زندگی خود در آخرت هستند	۱ــ زندگی خود را در دنیا خلاصه می‌کنند
۲ــ از صبر و نماز در زندگی کمک می گیرند.	۲ــ زندگی را تنها در رفاه مادی می‌جویند.
۳ـ فرمان خدا را می پذیرند و در مقابل خدا خاشع هستند	۳ــ کمتر به کارهای خود در آخرت فکر می‌کنند.

سخنی با والدین

پدر و مادر گرامی!
چگونه می‌توانیم از فرصت‌های نقد و بی‌هزینه برای ابراز محبت استفاده کنیم؟

۱ــ سوره بقره، آیه ۴۵ و ۴۶

جواب سؤال ۲۴ : در مشکلات با صبر و نماز از خدا کمک بخواهیم، زیرا این دو مخصوصاً برای افراد خاشع (آگاه به آخرت) آسان‌تر است.

جمع‌بندی پیوند صفحات با موضوع اصلی درس **«معنای زندگی»:**

۲۵- با توجه به درس هشتم، زندگی با چه چیزهایی معنا پیدا می کند؟

۱ . **(توجه به حلال و حرام):** تأثیر اعمال و خوراک بر روح و عبادت ۲ . **(باور به ابدیت)** : زندگی پس از مرگ و پاداش/کیفر اخروی.

۳ . **(خشوع):** تسلیم در برابر خدا و عمل به فرامینش ۴ . **تکیه بر صبر و نماز** : ابزارهای کمک‌کننده در مسیر زندگی.

۲۶- آیه «إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ» درباره چه سخن می‌گوید؟ درباره سنگینی و مشکل بودن نماز، به جز برای افراد خاشع.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

مناجات

روزی حلال می‌خواهم

اللّٰهُمَّ إِنّی أَسأَلُکَ مِن فَضلِکَ رِزقاً حَلالًا طَیِّباً

خدایا! از تو درخواست می‌کنم از مهربانی و فضل بی‌منتهایت، روزی پاک و حلالی نصیب من کنی.

وَ أَعوذُ بِکَ مِن أَن أَظلِمَ أَو أُظلَمَ.

من دوست ندارم نه به کسی ظلم کنم و نه کسی به من ظلم کند؛ پس پناه می‌برم به تو از ظالم بودن و مظلوم بودنم.

بخشی از دعای امام صادق علیه‌السلام هنگام ورود به بازار

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أَنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

قصه: طوفانی که مأمور خدا بود

من طبس هستم. شهری کوچک در کنار کویر شرق ایران. در دل خود خاطرات بزرگی دارم. یکی‌شان زلزلهٔ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۵۷ است که مرا ویران کرد و جان تعداد زیادی از ساکنانم را گرفت.

هشت روز قبل از زلزلهٔ من، در هفدهم شهریور، شاه مردم بی‌گناه را در خیابان‌های تهران به خاک‌وخون کشیده و ایرانیان را داغدار و خشمگین کرده بود. به این ترتیب، زلزلهٔ من داغ دیگری بود بر داغ گذشته.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

محمدرضا پهلوی قبل از اینکه شاه ایران باشد، سرباز گوش‌به‌فرمان آمریکا بود. بعد از رسیدن به پادشاهی هم، آمریکا را اختیاردار خود می‌دانست؛ به قدری که حتی خودش هم به تنگ آمده بود.

تاج‌الملوک، مادر شاه، در خاطراتش می‌نویسد:

ــ [در زمان جنگ آمریکا و ویتنام] روزی محمدرضا که خیلی ناراحت بود، به من گفت: «مادر جان! مرده‌شور این سلطنت را ببرد که من، شاه و فرماندهٔ کل قوایش هستم ولی بدون اطلاعم هواپیماهایمان را برده‌اند و یتنام.»[۱]

اما انقلاب اسلامی ایران، اتفاقی ناگوار برای آمریکا بود: اختیار ایران از دستش خارج شد. البته اتفاقات بد دیگری هم برایش در راه بود.

مدتی از پیروزی انقلاب اسلامی گذشته بود. ایران در تلاش بود تا ویرانی‌هایش را بازسازی کند و آمریکا به شیوه‌های مختلف توطئه می‌کرد تا قدرت ازدست‌رفتهٔ خود را در ایران به دست بیاورد.

برخی از دانشجویان ایرانی که از توطئه‌های آمریکا خبردار شده بودند، روز ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را در تهران به تسخیر خود در آوردند و کارکنانش را دستگیر کردند.

این خبر تیترِ اولِ روزنامه‌های مهم دنیا را به خود اختصاص داد: دانشجویان ایرانی سفارت آمریکا را تسخیر کردند.

حالا برای آمریکایی‌ها مشکل دوتا شده بود: از بین رفتن اختیارشان در ایران و تسخیر شدن سفارتشان.

دولتمردان آمریکایی و مسئولان امنیتی‌اش، به فکر چاره‌جویی افتادند و به نقشه‌ای رسیدند که در پیروزی‌اش هیچ شکی نداشتند. آنها تصمیم داشتند با یک عملیات، خانهٔ امام خمینی و مسئولان دیگر را بمباران کنند، همچنین گروگان‌های آمریکایی را از دست دانشجویان آزاد سازند.

اسم عملیات، «پنجهٔ عقاب» بود که در شب اول، باید هشت بالگرد به همراه شش هواپیمای غول‌پیکر در جایی از خاک ایران فرود می‌آمدند، سه هواپیمای سوخت‌رسانی و سه هواپیمای نفربر. هواپیماهای نفربر حامل تکاورهای آموزش‌دیده بودند و هواپیماهای سوخت‌رسانی باید در ایران سوخت بالگردها را تأمین می‌کردند. بالگردها موظف بودند پس از سوخت‌گیری، تکاورها را شبانه به نقطه‌ای ببرند که فاصلهٔ چندانی با تهران نداشته باشد. شب دوم تکاوران باید گروگان‌ها را آزاد می‌کردند و به ورزشگاهی در نزدیکی سفارت می‌رفتند. هم‌زمان باید فرودگاه نزدیک سفارت هم به اشغال در می‌آمد تا تکاورها و گروگان‌ها از ایران فرار می‌کردند. درضمن، عده‌ای هم موظف بودند جماران، خانهٔ امام خمینی و محل استقرار برخی دیگر از مسئولان را بمباران کنند.

۱ــ دربار به روایت دربار؛ فساد سیاسی؛ ریحانه داودی، انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

اولین مقصد بالگردها و هواپیماها پس از ورود به ایران، فرودگاه متروکه‌ای در کویر شرقی ایران بود. من نزدیک‌ترین شهر به آن کویر بودم.

کارشناسان هواشناسی به فرماندهان تیم عملیات گفته بودند در شب عملیات، آسمان کویر صاف و آرام است و هیچ پدیدهٔ نگران‌کننده‌ای وجود ندارد.

روز عملیات فرارسید. هواپیماها و بالگردها از زمین بلند شدند. تا قبل از رسیدن به کویر، دو بالگرد دچار مشکل فنی شدند و از ادامهٔ عملیات بازماندند.

شب بود و صدای هواپیماها و بالگردها سکوت کویر را شکست. در کویر بادی می‌وزید که شن‌ها را در آسمان پخش می‌کرد و برای بالگردها مشکل‌ساز می‌شد؛ معلوم شد پیش‌بینی‌های هواشناسی چندان هم دقیق نبوده است.

هواپیماها و بالگردها ارتفاعشان را کم کردند و فرود آمدند، اما یکی از بالگردها دچار نقص فنی شده بود. دیگر امکان ادامهٔ عملیات وجود نداشت. پنج بالگرد چگونه می‌توانستند ده‌ها تکاور و ۵۲ گروگان سفارت را از ایران برگردانند؟! پس دستور لغو عملیات و بازگشت هواپیماها و بالگردها صادر شد.

طوفان شدیدتر شد و شن‌ها به هوا برخاست. همه تعجب کرده و ترسیده بودند. با وجود شن‌های معلق در هوا، خلبان‌ها نمی‌توانستند جایی را ببینند. در میان صدای طوفان، ناگهان صدای انفجاری مهیب هم بلند شد. یکی از بالگردها هنگام بلند شدن، به یکی از هواپیماها برخورد کرده و هردو منفجر شده بودند. هشت تکاور آمریکایی هم در دم کشته شدند.

هواپیماها و بالگردهای دیگر که اوضاع را چنین دیدند، به هر زور و زحمتی شده از کویر ایران گریختند و به سوی آمریکا پرواز کردند.

بعد از زلزلهٔ طبیعی که نام مرا بر سر زبان‌ها انداخته بود، حالا یک زلزلهٔ خبری نام مرا در دنیا منتشر کرد. خبرگزاری‌های دنیا نوشتند: ارتش بزرگ آمریکا از طوفان شن در صحرای طبس شکست خورد.

حالا ساکنان من یک خاطرهٔ شیرین دارند و مرا بیش از آنکه به بزرگ‌ترین زلزلهٔ تاریخ ایران بشناسند، به شکست عملیات آمریکا می‌شناسند[۱].

۱ـ برای مطالعه دربارهٔ این اتفاق می‌توانید این کتاب‌ها را مطالعه کنید:
مأمور خدا، پروین نخعی، انتشارات کیهان؛
سماع شن‌ها، کیوان امجدیان، انتشارات فاتحان؛
شکست طبس، مریم جمشیدی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛
عقاب در آتش، عباس آقایی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أَنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

برداشت

من از این قصه آموختم:

۱ .....

۲ .....

۳ .....

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

احکام: خاطرهٔ ماندگار جشن تکلیف

وقتی صحبت تلفنی مادرم با خاله تمام شد، به خواهرم سارا گفت: «فردا جشن تکلیف دخترخاله‌ات مریم و هم‌کلاسی‌هایش است. خاله ما را هم دعوت کرده.»

سارا خوشحال شد و بعد به فکر فرو رفت. پرسیدم به چه چیزی فکر می‌کند، گفت: «یاد جشن تکلیف خودم افتادم که حاج آقای محمدی سخنرانش بود. هنوز حرف‌هایش یادم هست.»

از سارا خواستم آن حرف‌ها را برای من و مامان و بابا و مهدی هم تعریف کند. همه جمع شدیم و

۲۷- هر رکعت نماز چند سجده دارد؟ جایگاه سجده در نماز چیست؟ چگونه باید سجده را به جا آورد؟

ــ حاج‌آقا آن روز دربارهٔ احکام نماز صحبت کرد. به احکام سجده که رسید، گفت: «بچه‌ها! ما در هر رکعت از نماز دو سجده داریم که باهم رکن نماز هستند. سجدهٔ اول را که به‌جا آوردیم، بلند می‌شویم و بدنمان که آرام گرفت، به سجدهٔ دوم می‌رویم. در سجده می‌توانید بگویید: **سُبحانَ رَبِّیَ الاَعلی و بِحَمدِهِ**؛ که یعنی خدای مالک و تدبیرکننده و بلندمرتبهٔ من از هر عیب و نقصی دور است و من مشغول سپاس و ستایش او هستم. یا اینکه سه بار سبحان‌الله بگویید. در سجده، واجب است هفت نقطه از بدن نمازگزار روی زمین باشد؛ پیشانی، دو کف دست، دو سر زانو و دو سر انگشت بزرگ پا.»

۲۹- ذکر «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ» ، به چه معناست؟

۲۸- در سجده چه ذکرهایی را می توان خواند؟

ــ این حرف‌ها که تازه و جالب نیست! چرا باید یادت مانده باشد؟

ــ صبر کن؛ به جالب‌هایش هم می‌رسیم.

۳۰- مواضع هفت گانه سجده را بنویسید.

و ادامه داد:

ــ حاج‌آقا گفت: «آدم در برابر بزرگواری و مقام والای کسی، رفتار محترمانه‌ای از خودش نشان می‌دهد، مثلاً با صدای آرام حرف می‌زند، از کلمات بهتری استفاده می‌کند و ... . حالا اگر این انسان بزرگوار و والامقام در حق ما لطفی هم کرده باشد، چه؟» من با صدای بلند گفتم: «بیشتر به او احترام می‌گذاریم.» حاج‌آقا تشویقم کرد و گفت: «خدا ما را آفریده و به ما نعمت داده؛ نعمت‌هایی که هر چقدر بشماریم تمام نمی‌شود.» بعد حاج‌آقا از بچه‌ها خواست چندتا از نعمت‌های خدا را نام ببرند. سپس دربارهٔ شگفتی‌های آفرینش انسان، حیوانات، پرندگان و کهکشان‌ها برایمان حرف زد و باز حرفش را برگرداند به همان احترام و گفت: «آدم دوست دارد به این خدای باعظمت، بیشترین احترام را بگذارد. سجده احترام گذاشتن به خداست. ما با حالت سجده به خدا این پیام را می‌دهیم که به بزرگی و عظمتت اعتقاد داریم.»

جواب سوال ۳۲

جواب سوال ۳۲

۳۱- چرا قبل از بیان احکام سجده، درباره نعمت‌ها و عظمت خدا صحبت شد؟

جواب سؤال ۳۱- تا دانش‌آموزان پیش از یادگیری چگونگی سجده، با «چرایی» آن آشنا شوند و سجده برایشان بی‌معنا نباشد.

۳۲- دو دلیل چرایی سجده را بنویسید.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

آن روز با شنیدن عظمت و شگفتی آفریده‌های خدا، دوست داشتم همان‌جا خدا را سجده کنم.
در پایان هم گفت: «بچه‌ها کسی که در برابر عظمت خدا سر به سجده می‌گذارد، از عظمت ظاهری دیگران نمی‌ترسد. او خودش را در برابر دشمنان دین خدا خوار نمی‌کند. کسی که نماز می‌خواند و مثلاً در برابر زورگویی آمریکا تسلیم می‌شود یا از روی ترس به او احترام می‌گذارد، معنای سجده را خوب نفهمیده است.»

۳۳- سجده کردن در برابر خدا چگونه می‌تواند بر رفتار انسان در برابر دشمنان دین تأثیر بگذارد؟

سؤال: برای سجده پیشانی را روی چه چیزهایی می‌شود گذاشت؟

جواب: در سجده، پیشانی باید بر زمین یا گیاهان غیرخوراکی که از زمین می‌روید، گذاشته شود، مانند سنگ، خاک، چوب، برگ درختان و امثال آن.
سجده بر اینها صحیح نیست: چیزهای خوراکی و پوشاکی، هرچند از زمین بروید؛ مانند گندم و پنبه و چیزهای معدنی که از جنس زمین محسوب نمی‌شود؛ مانند فلزات و شیشه.

۳٤- سجده بر چه چیزهایی صحیح است و بر چه چیزهایی صحیح نیست؟

احکام تصویری

نقاطی از بدن نمازگزار را که هنگام سجده باید روی زمین باشد، در تصویر زیر مشخص کنید.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

کانال تلگرام: أنَا و طُلّابي @Hdehghan۱۳

سؤالات پایان درس

◆ ۱ || آیهٔ «أَفَحَسِبتُم أَنَّما خَلَقناكُم عَبَثاً وَأَنَّكُم إِلَينا لا تُرجَعونَ» به کدام موضوع اشاره دارد؟

الف) توحید□ ب) نبوت□ ج) زندگی ابدی □ د) عمل صالح□

◆ ۲ || پیامبر خدا ﷺ عبادت همراه با خوردن غذای حرام را به چه چیز تشبیه فرمود؟

.....

◆ ۳ || فرض کنید شخصی در موقعیتی قرار گرفته که می‌تواند با دروغ گفتن به نفع خودش سود فراوانی کسب کند؛ اما می‌داند راستگویی مسیر درست زندگی ابدی است. اگر جای او بودید، چه تصمیمی می‌گرفتید؟ چرا؟

.....

.....

ایمان به ابدیت چه تأثیری در رفتارها و تصمیم‌های زندگی ما می‌گذارد؟ در قالب یک مثال توضیح دهید.

.....

.....

◆ ۴ || معنای ذکر سجده را بنویسید.

سُبحانَ رَبّیَ الأَعلی وَ بِحَمدِهِ: .....

◆ ۵ || سجده در مقابل عظمت خدا و توجه به پیام آن، چه نتیجه‌ای برایمان دارد؟

.....

.....

◆ ۶ || سجده بر چه چیزهایی صحیح است؟ دورش خط بکشید.

سنگ ــ لباس ــ آهن ــ چوب ــ شیشه ــ برگ درخت ــ خاک

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

جواب سؤالات پایان درس ۸

۱ .آیهٔ «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» به کدام موضوع اشاره دارد؟

ج) زندگی ابدی

۲ .پیامبر خدا ﷺ عبادت همراه با خوردن غذای حرام را به چه چیز تشبیه فرمود؟

تشبیه به ساختن بنایی برروی شن‌های روان (یا زمین سست).

۳ .فرض کنید شخصی در موقعیتی قرار گرفته که می‌تواند با دروغ گفتن به نفع خودش سود فراوانی کسب کند؛ اما می‌داند راستگویی مسیر درست زندگی ابدی است، اگر جای او بودید، چه تصمیمی می‌گرفتید؟ چرا؟

تصمیم می‌گرفتم راست بگویم؛ زیرا باوردارم که زندگی دنیا موقتی است و پاداش راستگویی درزندگی ابدی بسیار ارزشمندتر و پایدارتر از سود زودگذر دنیاست.

۴ .معنای ذکر سجده را بنویسید.

سُبحانَ رَبّيَ الْعُلُوّي وَبِحَمْدِهِ:

پاک و منزه است پروردگار بلندمرتبه‌ی من و او را ستایش می‌کنم.

۵ .سجده در مقابل عظمت خدا و توجه به پیام آن، چه نتیجه‌ای برایمان دارد؟

نتیجه‌اش این است که انسان ازتکبر و خودخواهی دور می‌شود، به عظمت خدا پی می‌برد، روحش آرام می‌گیرد و به زندگی ابدی و قرب الهی امیدوارتر می‌شود.

۶ .سجده بر چه چیزهایی صحیح است؟ دورش خط بکشید.

سنگ ✓ لباس ✗ آهن ✗ چوب ✓ شیشه ✗ برگ درخت ✓ خاک ✓

بخش دوم: خلاصه مفصل درس هشتم (برای تدریس درکلاس)

عنوان :معنای زندگی

مفهوم محوری :زندگی دنیا، مقدمه‌ای برای زندگی ابدی (آخرت) است و ایمان به این اصل، به زندگی انسان جهت و معنا می‌بخشد.

۱ .مقدمه (ص۱۱۶):

درس با روایت تجربه شخصی راوی آغاز می‌شود که پس از مقاومت در برابر کار نادرست همکلاسی‌ها، احساس آرامش و رضایت از خدا را تجربه می‌کند. این احساس شیرین، مقدمه‌ای برای ورود به بحث معنای زندگی است.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

◆۲ .بازگشت به داستان اصحاب کهف (ص۱۱۷):

راوی با بشیر به غار اصحاب کهف بازمی‌گردد و شاهد خواب عمیق ۳۰۹ ساله آنان می‌شود. در این بخش، دو نکته کلیدی آموزش داده می‌شود:

- **خواب اصحاب کهف** :خداوند آنان را در خوابی طولانی حفظ کرد و بدن‌هایشان را سالم نگه داشت.
- **محافظت الهی** :خداوند ترسی در دل دشمنان (دقیانوس و لشکرش) انداخت تا نتوانند به اصحاب کهف آسیبی برسانند.
- **آیه کلیدی»** :**لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ** «(خدا را نه چُرت می‌گیرد و نه خواب). این آیه بیانگر بی‌نیازی خدا از خواب و مراقبت همیشگی او از بندگانش است.

◆۳ .بیداری اصحاب کهف وگفت‌وگوی آنان (ص ۱۱۹):

پس از بیداری، اصحاب کهف گمان می‌کنند تنها یک روز یا کمتر خوابیده‌اند. گفت‌وگوی آنان بر سر دو موضوع است:

- **تهیه غذای حلال** :نگرانی آنان از خوردن غذای حرام، حتی در شرایط سخت.
- **تفکردرباره ابدیت** :گفت‌وگو درباره زندگی فانی دنیا و زندگی بی‌پایان آخرت. آنان معتقدند اگر زندگی، پایان‌پذیر باشد، بی‌معناست.

◆۴ .مفهوم خشوع (ص ۱۲۰):

- **تعریف خشوع** :حالت تسلیم قلبی در برابر خدا و فرمان‌های او.
- **خشوع اصحاب کهف** :ایمان راسخ آنان به آخرت و بازگشت به سوی خدا، نمونه بارز خشوع است.
- **آیه قرآن** :آیه ۴۵ سوره بقره بیان می‌کند که نماز، تنها برای خاشعان (افراد فروتن) آسان است؛ کسانی که می‌دانند به سوی خدا بازمی‌گردند و او را ملاقات خواهند کرد.

◆۵ .پیوند نمازبا معنای زندگی (ص ۱۲۰):

نماز، تمرین خشوع و یادآوری دائمی ارتباط انسان با خداست. کسی که نماز می‌خواند، همواره به یاد دارد که زندگی دنیا مقدمه‌ای برای آخرت است و در همه امور، هدفش رضای خداوند است.

◆۶ .بخش احکام: سجده، اوج خضوع (ص۱۲۷-۱۲۶):

در این بخش، خاطره جشن تکلیف سارا (خواهر راوی) نقل می‌شود که در آن حاج‌آقای محمدی درباره احکام و فلسفه **سجده** سخن می‌گوید:

- **احکام فنی سجده** :وجود دو سجده در هر رکعت، ذکر سجده، واجب بودن تماس هفت نقطه از بدن (پیشانی، دو کف دست، دو زانو، دو سر انگشتان بزرگ پا) با زمین.
- **معنای سجده** :سجده، عملی نمادین برای اظهار عظمت و بندگی در برابر خداست. کسی که در برابر خدا سجده می‌کند، در برابر هیچ قدرت ظاهری دیگری خوار نمی‌شود و تسلیم زور نمی‌گردد.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

- **مواد مجاز برای سجده** :سجده بر زمین، سنگ، خاک، چوب و گیاهان غیرخوراکی جایز است. سجده بر خوراکی، پوشاک، فلز و شیشه صحیح نیست.

◆۷ .*جمع‌بندی و پیام اصلی:*

زندگی زمانی معنادار است که انسان به ابدیت آن باور داشته باشد. این باور، در قالب **خشوع و عبادت** (به ویژه نماز) در زندگی متجلی می‌شود. نماز و به ویژه سجده، تمرینی برای خضوع در برابر خدا و دوری از تکبر و بندگی غیر اوست.

؟ بخش سوم: سؤالات متن درس هشتم به ترتیب صفحه با پاسخ

📖از صفحه ۱۱۶:

سوال : پس از مقاومت در برابر کار نادرست همکلاسی‌ها، چه احساسی خواهید داشت؟

پاسخ :احساس آرامش، رضایت و شیرینی خاصی دارد که ناشی از رضایت خداوند می باشد. (ص ۱۱۶)

📖از صفحه ۱۱۷:

سوال : وضعیت اصحاب کهف در غار چگونه بود؟

پاسخ :آنان در خوابی عمیق و طولانی (۳۰۹ سال) فرو رفته بودند، در حالی که چشمانشان باز بود و گویی بیدارند. (ص ۱۱۷)

سوال :خداوند چگونه از اصحاب کهف در غار محافظت کرد؟

پاسخ :خداوند ترسی در دل هر کس که قصد نزدیک شدن به غار را داشت، می‌انداخت، به طوری که فرار می‌کردند. (ص ۱۱۸-۱۱۷)

سوال :مفهوم آیه «لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لَا نَوْمٌ» چیست؟

پاسخ :یعنی خدا را نه چُرت فرا می‌گیرد و نه خواب. او همواره بیدار و مراقب بندگان خویش است. (ص ۱۱۸)

📖از صفحه ۱۱۹:

سوال :نخستین نگرانی اصحاب کهف پس از بیداری چه بود؟

پاسخ :نگرانی از یافتن غذای **حلال** در شهری که حاکمش کافر بود. (ص ۱۱۹)

سوال :چرا اصحاب کهف معتقد بودند زندگی باید پایانی نداشته باشد (ابدیت)؟

پاسخ :زیرا اگر زندگی تمام‌شدنی باشد، پوچ و بی‌معنا خواهد بود. معنای زندگی در جاودانگی و ارتباط با خداوند ابدی است. (ص ۱۲۰-۱۱۹)

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

📖 از صفحه ۱۲۰:

سوال :خشوع یعنی چه؟

پاسخ :یعنی قلبت در برابر خدا و فرمانش تسلیم و فروتن باشد. (ص ۱۲۰)

سوال :طبق آیه ۴۵ سوره بقره، نماز برای چه کسانی آسان است؟

پاسخ : تنها برای انسان‌های **خاشع**؛ کسانی که می‌دانند حتماً خداوند صاحب‌اختیار خود را ملاقات خواهند کرد و به سوی او بازمی‌گردند. (ص ۱۲۰)

📖 از صفحه ۱۲۶ (بخش احکام):

سوال :در هر رکعت نماز چند سجده داریم؟

پاسخ :دو سجده که با هم یک رکن نماز را تشکیل می‌دهند. (ص ۱۲۶)

سوال :ذکر سجده چیست؟ (یک مورد را بیان کنید)

پاسخ: »سُبْحَانَ رَبِّیَ الْأَعْلَی وَ بِحَمْدِهِ» یا سه بار «سُبْحَانَ اللَّهِ». (ص ۱۲۶)

سوال :هفت نقطه از بدن که در سجده باید روی زمین باشد کدامند؟

پاسخ :پیشانی، دو کف دست، دو زانو، دو سر انگشتان بزرگ پا. (ص ۱۲۶)

سوال :سجده بر چه چیزهایی صحیح نیست؟ (دو مورد مثال بزنید)

پاسخ :بر خوراکی‌ها (مانند گندم) و اشیای معدنی غیر از جنس زمین (مانند فلز و شیشه). (ص ۱۲۷)

سوال :فلسفه و معنای سجده در نماز چیست؟

پاسخ :سجده، اوج احترام و خضوع در برابر عظمت خداوند است. کسی که در برابر خدا سجده کند، در برابر عظمت‌های دروغین دنیا سر فرود نمی‌آورد و تسلیم زور نمی‌شود. (ص ۱۲۷-۱۲۶)

بخش چهارم: آزمون ۱۵ نمره‌ای درس هشتم

آزمون پایانی درس هشتم: معنای زندگی

بخش اول: صحیح یا غلط

گزینه صحیح را با (ص) و غلط را با (غ) مشخص کنید.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۱ .اصحاب کهف پس از بیداری فهمیدند ۳۰۹ سال خوابیده‌اند. (غ)

۲ .آیه «لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَ لَا نَوْمٌ» درباره مراقبت همیشگی خدا از بندگانش است. (ص)

۳ .خشوع به معنای ترسیدن از خداوند است. (غ)

۴ .سجده بر روی فرش پشمی نماز را باطل می‌کند. (غ)

بخش دوم: چهارگزینه‌ای

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۱ .نگرانی اصلی اصحاب کهف پس از بیداری برای تهیه چه چیزی بود؟

- الف) آب
- ب) لباس
- ج) **غذای حلال**
- د) سلاح

۲ .طبق درس، زندگی دنیا در نگاه مؤمن، مقدمه‌ای برای چیست؟

- الف) ثروت
- ب) شهرت
- ج) **زندگی آخرت**
- د) آسایش

۳ .کدام یک از موارد زیر از شرایط صحیح سجده **نیست**؟

- الف) تماس پیشانی با زمین
- ب) گفتن ذکر سجده
- ج) **تماس شکم با زمین**
- د) آرامش بدن

۴ .نماز برای چه کسانی «کار بزرگ و سختی» نیست؟

- الف) ثروتمندان
- ب) عالمان
- ج) **خاشعان**
- د) جوانان

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

بخش سوم: کوتاه پاسخ

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱ .خداوند چگونه لشکر دقیانوس را از نزدیک شدن به غار اصحاب کهف بازداشت؟

- **پاسخ :**ترسی در دل آنان انداخت.

۲ .به حالتی که قلب در برابر خدا تسلیم باشد چه می‌گویند؟

- **پاسخ :**خشوع.

۳ .ذکر سجده را بنویسید.

- **پاسخ» :**سُبْحَانَ رَبِّیَ الْأَعْلَی وَ بِحَمْدِهِ.«

۴ .دو نقطه از بدن که در سجده باید روی زمین باشد را نام ببرید.

- **پاسخ :**پیشانی و کف دست‌ها. (یا زانوها یا انگشتان پا)

بخش چهارم: گسترده پاسخ

به سؤالات زیر با دقت و به صورت کامل پاسخ دهید.

۱ .به نظر شما ایمان به زندگی ابدی (آخرت) چه تأثیری بر رفتار و تصمیم‌های یک نوجوان می‌گذارد؟ دو مورد از تأثیرات آن را با ذکر مثال توضیح دهید.

- **نمونه پاسخ :**ایمان به آخرت، به زندگی فرد جهت و معنا می‌بخشد. برای مثال:

۱ .در **انتخاب دوست** :نوجوان سعی می‌کند با کسانی دوست شود که او را به کارهای خوب تشویق کنند تا در آخرت پاداش بگیرد، نه کسانی که او را به گناه می‌کشند.

۲ .در **مواجهه با مشکلات** :وقتی در درس یا زندگی با سختی مواجه می‌شود، صبر می‌کند و امیدوار است زیرا می‌داند پاداش صبرش را نزد خدا خواهد دید.

۲ .فلسفه و معنای «سجده» در نماز را با توجه به محتوای درس توضیح دهید. چرا سجده را اوج خضوع در برابر خدا می‌دانند؟

- **نمونه پاسخ :**سجده در نماز، عملی نمادین و عینی برای نشان دادن کامل‌ترین حالت بندگی و خضوع در برابر عظمت خداوند است. در سجده، انسان با گذاشتن پیشانی – که گرامی‌ترین عضو بدن است – بر زمین، نشان می‌دهد که هیچ چیزی را بالاتر از خداوند نمی‌داند. کسی که حقیقتاً در برابر خدا سجده کند، دیگر در برابر قدرتها و زورگویی‌های دنیوی سر فرود نمی‌آورد و کرامت انسانی خود را تنها در اطاعت از خدا می‌داند. به همین دلیل سجده، تمرینی برای آزادگی و عدم بندگی غیر خداست.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۱ .ایستگاه تفکر (صفحه ۱۱۸)

سؤال :با تدبر در آیه «لا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ و لا نَوْمٌ» (خدا را نه چُرت فرا می‌گیرد و نه خواب) چه احساسی پیدا می‌کنید؟ احساس خود را در قالب جمله‌ای بنویسید.

پاسخ :احساس آرامش و اطمینان، زیرا می‌دانم خداوند همیشه بیدار و مراقب من است و در هیچ لحظه‌ای از توجه به جهان و بندگانش غافل نمی‌شود.

۲ .ایستگاه تفکر (صفحه ۱۱۹)

سؤال :چه وجه تشابهی بین خوردن غذای حرام و خانه‌سازی بر روان انسان وجود دارد؟

پاسخ :همان‌طور که خانه‌ای با مصالح نامناسب و سست، قابل سکونت ایمن نیست، روح انسان نیز با خوردن غذای حرام، بنیان اخلاق و معنوی‌اش سست می‌شود و نمی‌تواند بستر مناسبی برای زندگی پاک و عبادت باشد.

شماره صفحه :۱۱۹

۳ .ایستگاه تفکر (صفحه ۱۲۰)

سؤال :رفتار کسانی که به ابدیت ایمان دارند را با کسانی که به این ایمان نرسیده‌اند مقایسه کنید.

پاسخ:

کسانی که به این ایمان نرسیده‌اند	کسانی که به ابدیت ایمان دارند
۱- زندگی را فقط در دنیا خلاصه می‌کنند.	**۱- به فکرزندگی جاودانه درآخرت هستند.**
۲- ممکن است برای منافع مادی، دست به هر کاری بزنند.	**۲- اعمال خود را با معیارهای الهی تنظیم می‌کنند.**
۳- در برابر سختی‌ها زود ناامید می‌شوند.	**۳- دربر ابر مشکلات صبورو امیدوارند.**

۵ . احکام (صفحه ۱۲۷)

سؤال :برای سجده، پیشانی را روی چه چیزهایی می‌شود گذاشت؟

پاسخ :پیشانی باید بر زمین یا چیزهایی که از زمین می‌رویند و خوراکی نیستند گذاشته شود، مانند: سنگ، خاک، چوب، برگ درختان.

سؤال :نقاطی از بدن نمازگزار که هنگام سجده باید روی زمین باشد را نام ببرید.

پاسخ :هفت نقطه: پیشانی، دو کف دست، دو سر زانو، دو سر انگشت بزرگ پا.

نکته:

در صفحات ۱۲۲ تا ۱۲۴ نیز داستان «طوفانی که مأمور خدا بود» آمده که می‌تواند زمینه‌ساز گفت‌وگو درباره نشانه‌های خدا و توکل باشد، اما سؤال مستقیمی در پایان آن مطرح نشده است.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

نکات تکمیلی برای تدریس درس هشتم:

۱ .تجربهٔ شخصی راوی از مقاومت در بر ابر جمع (ص ۱۱۶)

- در ابتدای درس، راوی احساس **تنهایی شیرین** را پس از مخالفت با همکلاسی‌ها توصیف می‌کند. این احساس ناشی از همراهی خداوند است.
- **ارزش آموزشی :**می‌توانید از دانش‌آموزان بپرسید: «آیا تا به حال پس از انجام کار درست، احساس تنهایی همراه با آرامش داشته‌اید؟«

۲ .نقش پدربزرگ به عنوان راوی خاطرات دفاع مقدس (ص ۱۱۶–۱۱۷)

- پدربزرگ که جانباز شیمیایی است، با وجود رنج شدید جسمی، از **نشانه‌های کمک خدا در جنگ** می‌گوید.
- **گفت‌وگوی پدربزرگ با اسیر عراقی :**اسیر اعتراف می‌کند که بادهای تند و باران‌های ناگهانی، نقشه‌های نظامی آنان را خنثی می‌کرده است.
- **ارزش آموزشی :**این بخش نشان می‌دهد که ایمان به کمک خدا، حتی در سخت‌ترین شرایط (جنگ، بیماری) روحیه‌ای شکست‌ناپذیر ایجاد می‌کند.

۳ .جزئیات گفت‌وگوی اصحاب کهف پس از بیداری (ص ۱۱۹)

- گفت‌وگوی آنان بر سر **زمان خواب** (یک روز یا کمتر) و سپس **حسرت از فوت شدن یک شب عبادت**.
- **نکته ظریف :**آنان حتی پس از ۳۰۹ سال خواب، نگران **یک شب** از دست‌رفته عبادت هستند. این نشان‌دهنده ارزش قائل شدن برای هر لحظه ارتباط با خداست.

۴ .تفاوت نگاه اصحاب کهف به دنیا و غذا:

- آنان به جای نگرانی برای گرسنگی، نگران **حلال بودن غذا** هستند.
- **جمله کلیدی تملیخا» :**ما به خدایی ایمان آورده‌ایم که دروغ گفتن را جایز نمی‌داند.» (ص ۱۱۹)
- **ارزش آموزشی :**اولویت‌بندی ارزش‌های دینی حتی در شرایط اضطرار.

۵ .بخش «ایستگاه تفکر» (ص ۱۲۰)

- جدول مقایسه‌ای رفتار کسانی که به ابدیت ایمان دارند و کسانی که ندارند.
- **«سؤال محوری» :**اگر کسی به آخرت ایمان نداشته باشد، زندگی را چگونه می‌بیند؟
- **ارزش آموزشی :**می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید خودشان دو سطر دیگر به جدول اضافه کنند.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

٦ .جزئیات فنی و تربیتی درباره سجده (ص ۱۲۶–۱۲۷)

- **علت حرام بودن سجده بر فلزات و شیشه** :زیرا از جنس زمین محسوب نمی‌شوند.
- **تأکید حاج‌آقای محمدی** :کسی که در برابر خدا سجده می‌کند، نباید در برابر زورگویی دنیا (مثل آمریکا) سر فرود آورد.
- **ارزش آموزشی** :احکام فقهی را می‌توان با مفاهیم تربیتی (مانند عزت نفس، استکبارستیزی) پیوند داد.

پیشنهاد برای ارائه درکلاس:

روش ارائه	نکته
بحث گروهی: «یک تجربه از مقاومت در برابر جمع»	تجربه تنهایی شیرین
روایت داستانی توسط معلم یا دعوت از یک رزمنده	خاطرات پدربزرگ و نشانه‌های الهی در جنگ
پرسش: «چرا آنان این‌قدر به عبادت اهمیت می‌دادند؟»	حسرت اصحاب کهف برای یک شب عبادت
مقایسه با انتخاب‌های روزمره نوجوانان (مثلاً در بازی‌های رایانه‌ای)	اولویت حلال‌خوری در شرایط سخت
فعالیت گروهی: تکمیل جدول و ارائه به کلاس	جدول ایستگاه تفکر
پروژه عملی: «یک کار محبت‌آمیز بدون هزینه برای خانواده»	سخنی با والدین
نمایش فیلم کوتاه یا عکس از سجده نمازگزاران در شرایط مختلف (میدان جنگ، بیمارستان و...)	فلسفه سجده و عزت نفس

نتیجه‌گیری:

این نکات **جزئی‌تر و عینی‌تر** هستند و می‌توانند به درک عمیق‌تر دانش‌آموزان از مفاهیم اصلی درس (معنای زندگی، خشوع، ارتباط با خدا) کمک کنند. با استفاده از روش‌های فعال مانند **داستان‌گویی**، **بحث گروهی**، **پروژه عملی و تحلیل موقعیت**، می‌توانید درس را برای دانش‌آموزان ملموس و مؤثر کنید.

@Hdehghan۱۳

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس